

N:o 20.

Redaktion: ADOLF LINDGREN. FRANS HUSS.
Expedition: HUSS & BEER.

Stockholm den 15 December 1884.

Pris: Helt år 6 kr. Halft år 4 kr.
Lösning 30 öre. Annonsspris 20 öre petrad.

Årg. 4.

Siegfried Saloman.

Den man, med hvars bild vi pryda vårt sista nummer för i år, är väl bekant för Stockholms musikaliska allmänhet. Han har riktat vår musikkultur med flera häften sånger, våra konsertprogram med uvertyren till »Tordenskjold», »Lägerlif» m. fl. tonmålningar, vår operarepertoar med »Karpaternas ros», märklig såsom den första här gifna större opera af dansk tonsättare. Denne danske tonsättare är numera dess utom svensk medborgare, ett skäl till för Svensk Musiktidsning att uppmärksamma hans personlighet och musikaliska förtjenster.

Siegfried Saloman är född den 2 okt. år 1816 i Töndern; hans tidigt framträdande anlag för musik förvärfvade hans far, en välmående köpman, att bestämma honom till virtuos på violin; redan i sitt 12:te år gjorde han uppseende på offentliga konserter; hans förste lärare var Christian Selmer. Tretton år gammal kom han till Köpenhamn, der han erhöll undervisning af de skickligaste danske konstnärer, Sahlgreen, Fröhlich, Pauli och sedermera af Krossing, Wexschall och Hartmann, som med mycken tillgifvenhet åtog sig honom. Genom olyckliga handelspekulationer råkade hans föräldrar i fattigdom, och Saloman var nu tvungen att, genom kopiering af noter och undervisning, själf sörja för medel till sin utbildning. Senare intresserade sig Pro-

fessorerna Weyse och Siboni för honom och genom deras bemedling erhöll han år 1838 ett resestipendium på tre år af danska regeringen. Efter ett kort vistande i Berlin åtnjöt han några år teoretisk undervisning hos Friedr. Schneider i Des-

lin, de der med mycket bifall emottogs både af publiken och kritiken, och af hvilka inom kort tid 9 häften utkommo. 1843 återvände han till Danmark, hvar efter han, ända till sin afresa till Berlin 1847, höll i Köpenhamn populära föreläsningar öfver musikens teori, samt skref sin opera »Tordenskjold» och »Hjertepröfningen», äfvensom »Diamant-korset».

Det blef isynnerhet sist nämnda opera som gjorde tonsättarens framgång. Ehuru nutiden knappt har någon aning derom, är det likväl ett faktum att detta verk på sin tid ansågs rent af som ett af de yppersta i sitt slag. Derom blir man snart öfvertygad då man genombläddrar äldre tyska musiktidsningar från den tiden. Vi välja i högen följande recension ur »Signale» efter operans uppförande i Leipzig 25 dec. 1849:

Ändtligen har då Salomans opera, som föregicks af ett så gynnsamt rykte från Berlin, äfven hos oss kommit på scenen: ett musikverk, som utan tvifvel är det bästa af hvad i denna genre blifvit skapadt på senaste tid.

Af vida större betydelse än texten är musiken. Med sällsynt förmåga griper komponisten

de lyckliga momenter som libretton erbjuder honom, och utvecklar härvid icke allenast originalitet i melodi, harmoni och rytm, frisk manlig kraft i uppfattning och musikalisk framställning af texten samt förträfflig behandling af materialet, utan äfven en öfverraskande för-

Siegfried Saloman.

sau, under hvilken tid han, genom Schneiders förmedling, fick bestrida en plats som förste violinist uti hofkapellet i Dessau. I Dresden erhöll han 1841 undervisning på violin af Lipinski. Under denna tid utgäfvos, på Meyerbeers rekommendation, hans sånger i Hamburg, i Ber-

måga att skickligt behandla hvarje form, som operan kan fordra. Öfverallt röjer sig den tänkande, kännande musikern, med en allvarlig, värdig sträfvan, tillhörande en solid, värdefull riktning, och vi finna, jemte många förträffliga musikstycken, som vi här nedan vilja närmare angifva, intet enda, som kan anses utan betydelse i och för konsten. Till och med der, hvarest handlingen betingar helt enkla populära melodier, såsom t. ex. vid marschen, hvarvid lindansartruppen tågar upp, har komponisten vetat att intaga genom uttryckets sanning, äfvensom genom sinnrika vändningar.

Uppfinningen af melodier och harmonier är i de flesta fall originell och af mycken kraft, hvilket bäst visar sig i serenaden uti andra aktens final. Detta stycke, af i sanning egendomlig effekt, hör i allmänhet till operans lyckligaste pointer: vissa takter deri äro ofta mycket skickligt och effektfullt behandlade, så att denna melodi, på sätt och vis, lik en tråd, förtlöper genom hela operan. Särskildt förtjena att nämnas, i första akten introduktionen, och dernäst musiken i hela den scen, då lindansartruppen uppträdde. Först hör man en särdeles rolig, komisk marsch, vid hvars markerande rytmer equilibristerna tåga in; derpå tillkännager direktör Gigoti sina föreställningar och presenterar de förnämsta medlemmarne af sitt sällskap, Zephyrine och Baduto, i en aria, utmärkt af sann humor. Truppens Pajazzo har, till stor sorg för byfolket, nyligen affidit, och då Gigoti med hedrande loford omnämner honom, utbryter kören i en klagan som knappt torde kunna uttryckas på en gång mera träffande och mera komisk. — Andra akten, som mest slog an på det stora publicum, erbjuder i den första duetten, samt i Zephyrines kort derpå följande tvenne romanser, musikstycken, som genom sin skönhet och sitt musikalska värde öfverallt skola röna det lifligaste bifall. — I tredje akten utmärker sig en jägarkör, som dock egentligen ej hör hit, genom egendomlighet och skickligt användande af valdthornen; vidare den derpå följande septetten och octetten samt slutligen finalen.

Det stormande bifall, hvarmed operan emotogs vid dess första representation, har ständigt förnyats vid de senare, hvilka nästan alla gifvits för alldeles fulla hus. Diamantkorset har förut blifvit uppfördt i följande städer: först på kongl. teatern i Köpenhamn i mars 1847, sedan på kongl. operan i Berlin i sept. 1848 och i Cassel i aug. 1849. Operan har dessutom blifvit antagen till spelning i Dresden, Stuttgart, Hamburg och Weimar.

Så långt Signale. En nutidens kännare af detta verkligt vackra partitur vill väl icke fullt obetingadt underskrifva hvad här säges om kraften och originaliteten, men måste dock instämma i nästan allt det öfriga. Och man kan nog förstå, att operan med sin melodiska friskhet å la Weber eller Flotow skulle kunna väcka sådant uppseende under åren omkring

1850, då Tyskland var så godt som totalt renons på duglig operaproduktion.

Efter att hafva med framgång dirigerat sin Tordenskjold-uvertyr i Gewandhaus, inbjöds Saloman 1850 af Liszt till Weimar för att der dirigera sin opera »Das Corps der Rache». Bland senare dramatiska arbeten blef endast »Die Rose der Karpathen» mera bekant; den gafs i Moskva 1867, i Stockholm 1881, och utmärker sig mest för sin stillfulla ballettmusik.

Sedan 1850 gift med den berömda svenska sångerskan Henriette Nissen, gjorde Saloman med henne konstresor i Skandinavien, Tyskland, Ryssland, ja ända till Konstantinopel. En längre tid var han och med henne bosatt i S:t Petersburg, men efter hennes död 1879 slog han sig ned i Stockholm, der han bl. a. fullbordat operan »Flykten från Estrela» samt utgifvit sänghäften och annat, för hvilket Sv. Musiktidning förut på olika tider redogjort.

Jagten efter anseende — säger Strindberg i »Likt och olik» — har två ändamål: äran och penningen, men äran är det första. Hvad äran är, det har Falstaff förträffligt sagt: ett ord! Det är en fiktion, men en ohygglig sådan. Man sträfvar efter beröm af personer, som man föraktar och afundas. Dit har kulturen fört oss på sina vansinniga vägar. Det är för att icke vara sämre än andra, som en familj med 2,000 kronors inkomster köper på afbetalning ett piano för 700 kronor, som skall svältas ihop, för att sedan ungdomen skall pina föräldrarna och sig sjelf med skalor och öfningar i kanske tio, tjugo år. Och derför skall ungdomen lära sig noterna, gråta öfver Kalkbrenners etyder, gnatas af en lärare med förstörda nerver, sitta inne med baklexor i stället för att leka, och slutligen komma i en barnkammare eller ett kök, under det att pianot tjenar som bord för hattar och andra ömtåliga saker. I min ungdom, som den gamla gumman sa, köpte man en guitarr för 10 kronor, och efter den dansade man och efter den sjöng man glada och ledsna visor, och den var med ute i gröngräset och på roddarbåtar, och att spela en vals eller ett ackompanjement, det lärde man sig på lediga stunder! Då var glädjen billig och den var ännu en lek, icke ett yrke eller en vetenskap, som skulle eröfras med tårar och förstörda nerver! O, du gamle guitarr, kanske du ännu kan bli ung igen! Kanske våra Bellmanssångare, som sitta med ryggen åt sina åhörare och hamra ihjel dikten, skulle komma att vända sig rätt igen, och man fick se deras glada ansikten lutade öfver den klassiska »kaffebrännaren», som icke behöfver stämmas af en stämmare som aldrig råkas hemma, och som aldrig öfverröstar sångaren. Kanske våra öron slutligen bli så förstörda af gratismusiken och fortepianot, att sundhetspolisen kommer att förbjuda dem och att läkarne slutligen ordinera guitarr!

Parisoperans direktörer.

Direktör Vaucorbeils nyligen timade död ger oss anledning taga i betraktande hvilka som före honom varit ledare af den stora operan i Paris, detta konstinstitut i verldsstaden vid Seine, hvilket haft så stor betydelse i fråga om den musikalska konstens utveckling.

Man har hittills räknat Parisoperans början från och med Lully, som alltid varit ansedd för hennes förste direktör. Men i sjelfva verket var det Perrin eller Abbé Perrin — såsom han kallades, ehuru han alls icke var prest — som gaf första impulsen till Parisoperan. Perrin var en poetisk talang af medelsorten, han diktade texten till de första franska operaförsöken och erhöll år 1668 af Ludvig XIV koncession å ett operaföretag, ur hvilket den 19 mars 1671 under titel »Académie de musique» den första ständiga Parisoperan framgick. Perrin synes emellertid ej haft lycka hvarken med sina produkter eller med sin direktion, och derför lyckades det snart för den sluge Lully, som under skydd af sin gynnarinna, Mme de Montespan, intrigerade mot Perrin, att undantränga denne och intaga hans plats.

Lully blef 1672 direktör för »Académie», behöll detta embete till 1687 och beherskade operan med despotiskt godtycke, så att nästan endast sådana verk som flutit ur hans penna kunde komma till uppförande. Efter Lully följde 1687 dennes mäg, som under 11 år innehade direktionen ensam, hvarefter ett hofråd vid namn Dumont inträdde jemte honom i styrelsen. Under några år måste denna kombination likväl trada tillbaka för bankiren Guyenet, men inträdde åter sedan Guyenet gjort bankrutt. År 1728 kom åter en annan till styret, hvilken var mera hemmastadd på teatern än hans båda föregångare; det var kardinalen och operakomponisten André Des-touches, under hvilken operan fick lyftning. Men redan efter två år sålde han för 300,000 francs sitt privilegium till en kapitalist Gruer, för hvilken kardinal Fleury's protektion öppnat dörrarna till operahuset. Gruer stannade blott ett år vid befattningen, som derpå öfvergick till grefve Saint Gille och presidenten Leboeuf. Dessa båda, som regerade gemensamt, förverkade emellertid den kungliga gunsten, emedan de sågo för litet genom fingrarna med konungens galanta kulissäfventyr, och måste nedlägga direktoratet 1733.

En kort tid blef nu operan utan egentlig högre ledning till dess en kapten, Chevalier de Thuret, sökte direktoratet och fick det. De elfva åren under hans ledning voro ganska välsignelserika, men Thuret förlorade under dem både sin kassa och sin helse. Han dog i tjensten och finansieren Berger efterträdde honom. Denne lemnade efter sig vid slutet af sin direktion en skuld för operan af 400,000 Livres; hans efterföljare Trifontaine fallerade, hvilket slutligen bragte

Ludvig XV på tanken att öfverlemnna operans subvention åt staden Paris och på det sättet göra sig qvitt en utgift, som gjorde det kungliga kassaskrinet allt lättare.

Paris kunde naturligtvis ej tillbakavisa denna höga men något kostsamma hederspresent, särdeles som anbudet var temligen imperativt framställt, och så öfvertog staden år 1749 operans ledning under uppsigt af marquis d'Argenson. Efter en tid af fyra år lemnade staden uppsigten öfver operan åt två komponister vid namn Rebel och Francoeur. Efter dem regerade komponisten Royer för kort tid, till dess 1757 desamma Rebel och Francoeur för egen räkning och risk förhyrde teatern på 30 år. De behöllo den dock ej länge, utan afträdde sina rättigheter åt Berton och Triat, med hvilka snart äfven Dauvergne och Joliveau förenade sig. År 1770 försökte staden att öfverflytta subventionen från stadskassan tillbaka på det kungliga schattulet.

Konungen afböjde först, men tog 1776 åter igen operan under sitt beskydd, ehuru för kort tid allenast. Så måste staden åter igen till 1780 taga ledningen af operan om hand, hvilken, sedan flera personer försökt sig dermed, anförtroddes åt Devismes du Valgays »ansvariga» ledning. Sedan regerade Dauvergne och Gossec till 1790, under hvilken tid operans finanser ansenligt förbättrades.

Detta år öfvertog staden åter igen direktionen. År 1792 se vi två äfventyrare Francoeur och Cellierier afsluta kontrakt på 30 år. Båda måste dock betala sin tribut till revolutionen; de blefvo fängslade af kommunen, och till teaterns förvaltande nedsattes en kommission, hvilken styrde till 1800. Under de påföljande två åren följde Devismes du Valgay, Bonnet de Treiches och Cellierier efter hvarandra. År 1802 stälde då varande förste konsuln operan under polisprefektens uppsigt, då librettisten Morel öfvertog den artistiska ledningen. Efter honom kom 1807 Picard, dramatisk författare. Under denne lyfte sig operan till en höjd, som man ej kunnat tänka sig, hufvudsakligen genom den stora mängd af förträffliga operakomponister, som då uppträdde på arenan. Picard efterträddes af Choron och Péronis, hvilka ledde operan under Papillon de Laferté såsom högsta styresman. 1819 se vi den berömda violinisten Viotti bestiga teatertronen; 1821 följde på honom då varande kapellmästaren Habeneck, som innehade platsen till 1824.

Till revolutionen 1830 följde på hvarandra 2 direktörer, Duplantis och de Lubbert, båda under kunglig öfveruppsigt. Från 1831 till 1835 stod Dr Véron vid rodret, hvarefter han afträdde platsen åt Duponchel och Edouard Monnais. 1841 till 1847 förde Léon Pillet styrelsen, tills sistnämnda år Duponchel med sin kompanjon Roqueplan inträdde i »Cabinet directorial». Den senare öfvertog snart förvaltningen för

egen räkning och risk och höll sig kvar till 1854, då Napoleon III bragte operan åter under det regerande husets väld.

Såsom direktörer fungerade sedan denna tid Crosmer, Alphonse Royer och Emile Perrin, hvilken senare 1862 tillträdde direktoratet och 1866 blef ensam ansvarig direktör samt för operan erhöill en subvention af 900,000 francs, hvaraf 100,000 gingo ur kejsarens kassa. Denna direktion ändrades den 4 Sept. 1870 med kommunrevolution. Under kommunens tid till maj 1871 var operan utan direktör. Efter denna tid blef Emile Perrin återinsatt såsom sådan. Kort derpå tillsattes en kommission till öfvervakande af operan och konsten öfver hufvud, hvilken myndighet ville arrestera Perrin; men denne hade redan begifvit sig på flykten; i hans ställe valdes Garnier, hvilken blef häktad efter det Paris blef eröfradt af de reguliera trupperna. Nu öfvertog Halanzier direktionen; under hans ledning blef stora operan lösgjord från politiken och egnades åt de sanna konstintressena. Hans kontrakt gick till ända 31 okt. 1879 och honom efterträdde den nyligen aflidne Vaucorbeil, som i maj 1880 tillträdde sin syssla, hvilken han på ett hedrande sätt skött till sin död. Efter honom ha till direktörer antagits Eugene Ritt och Pierre Gailhard, den förre exdirektör vid Opéra Comique och Porte-Saint-Martinteatern, den senare utmärkt bassångare och ansedd för en af stora operans förnämste artister. De båda direktörerna ha ställt den erforderliga kautionssumman 800,000 francs till ministerns för de sköna konsterna förfogande.

Ryska folksången är komponerad af Alexej Fedorowitsch Lwoff och utfördes första gången offentligt på Stora teatern i Moskwa den 11 dec. 1833. Lwoff berättar sjelf i sina memoarer att, då kejsare Nikolaus väntades hem från sin resa i Österrike och Preussen, det uppdrogs åt honom att komponera en sjelfständig rysk folksång, emedan kejsaren var utlidsen på att höra den eviga melodien till »God save the King», som man dittills, i Ryssland liksom i åtskilliga andra länder, ständigt begagnat som folksång. Lwoff gick en tid och funderade på uppgiften, men då han en afton kom sent hem, kände han sig plötsligt inspirerad, och under loppet af några minuter hade han melodien upptecknad. Påföljande dagen begaf han sig till Schukoffsky och bad denne skriva texten, hvilket också genast skedde, och den 23 nov. 1833 blef den äkta ryska folksången för första gången utförd inför kejsaren och kejsarinnan. Nikolaus belönade tonsättaren med en briljanterad gulddosa och gaf honom dessutom tillåtelse att i sitt familjevapen bära devisen: »Gud bevare kejsaren!»

Mera om qvintförbudet.

En brefskrifvare meddelar oss följande:

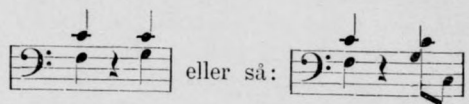
Med anledning af Fröbergs qvintfunderingar hemställes, om nedan tecknade qvintföljder kunna anses absolut förkastliga. Sjelf finner jag dem mera väljudande än de herr Fröberg framställt såsom oskadliga, ehuru understämman fortskrider »från positiv grundton till en annan dylik sådan samt öfverstämman (tenoren) likaså från positiv till positiv qvintbestämning.»

*Palestrina.**

Med anledning häraf få vi svara, att äfven vi finna dessa qvintföljder oskadliga, och utgöra de ett bevis bland många för att de gamla mästarna på intet vis voro så stränga i sin praxis härutinnan, som man skulle kunna tro efter de småaktiga reglerna i Richters harmonilära.

Men dessa följder kunna försvaras äfven enl. Fröbergs teori, för hvilken vi af brist på utrymme ej kunnat annat än i de viktigaste utdragen redogöra i nr 17 af tidningen. Den första af de båda citerade qvintföljderna af Palestrina (brefskrifvaren anför flera exempel, för hvilka vi dock ej ha plats) skulle Fröberg sannolikt försvara såsom en blott försättning af c', hvilket för örat tyckes ligga kvar på sin plats sålunda:

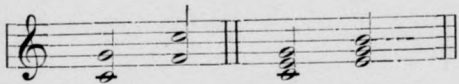
Den andra qvintföljden åter är enl. Fröberg ingen verklig sådan, emedan d och a i sista ackordet äro icke »positiva grundtons- och qvintbestämningar» utan »ursprungliga tersbestämningar», d underdominans och a tonikaters (näml. i f-dur).

Dermed vilja vi dock icke säga att Fröbergs teori är tillfredsställande eller ens tillräcklig för alla fall. Tvärt om ha vi redan i vår uppsats om hans harmonilära påpekat, hurusom den moderna rationella harmoniläran redan gått om honom.

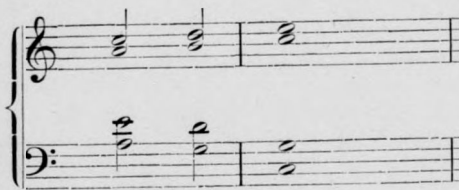
Hostinsky t. ex. säger i sin förträffliga »Lehre von den musikal. klängen» (Prag 1879): »Att paralleler, äfven af qvinter, mellan omedelbart förvandta treklinger icke äro det ringaste anstötliga, stadgar vår uppfattning. Blott hänsyn till satsens sängbarhet, särskildt till tvärståndets undvikande, inskränker i någon mån friheten att låta omedelbart beslägtade ackord följa hvarann i hvad läge som helst. Äfven stränga teoretiker skola ej

* Se Lützels Chorgesangbuch pag. 28.

finna dessa fortskridningar absolut förkastliga i flerstämmig sats:»

Men än mer! Hostinsky gillar äfven en qvintföljad af medelbart förvandta klanger, då nämligen en dem förmedlande klang uppträder strax efteråt, hvarigenom den förra klangföljden blir hvad han kallar »vorgreifend». A-moll är icke omedelbart slägt med g-dur, men båda äro det med c-dur, alltså kunna båda få följas åt i fall c-klangen försonande avslutar det hela; sålunda är äfven denna fortskridning berättigad:

Så mycket tills vidare. Om allmänheten tillåter Sv. Musiktidning att lefva nästa år, skulle jag gerna vilja uttala några ytterligare tankar om qvintförbudet, som enl. min tro beror på ett storartadt missförstånd af de gamles regler, hvilka, afsedda för medeltidens principiellt kontrapunktiska konst, med orätt blifvit tillämpade på nutidens principiellt harmoniska.

A. L.

Under det Verdi lade sista handen vid sin »Trubadur» besökte honom en af hans bästa vänner, en af den tidens förnämsta musiker och kritiker. Verdi lät honom se igenom partituret och försöka »smideskören» på pianot. »Hvad säger du om det?» frågade mästron. »Strunt!» svarade kännaren. Verdi gnuggade händerna storskrattande. »Nä, se då på detta, och detta» ... sade han. »Miserabelt skräp!» Komponisten reste sig och omfamnade förtjust sin vän. »Hvad tar du dig till, hvad skall ett så besynnerligt uppförande betyda?» frågade kritikern. »Käraste vän», svarade mästron, »jag har komponerat en populär opera, med hvilken jag tänker behaga hela världen, utom stora konstkritiker och klassicister som du. Hade jag behagat er, så skulle jag ej ha behagat någon annan, och din dom försäkrar mig om framgång. Efter tre månader skall i hela Italien »Il Trovatore» blifva sjungen, gnolad, hvisslad och vefvad på alla positiv.» Och så skedde äfven.

Det sköna är icke rysligt, det rysliga är icke skönt. Musikens mål är visserligen icke uteslutande det, att smickra örat; men hennes uppgift är likväl tusende gånger mindre den, att vara obehaglig för örat, att, så att säga, sträcka örat på pinbänken eller lönnmörda det.

BERLIOZ.

Ett besök hos Liszt.

Mästarens boning i Weimar är en liten nätt villa, till hvilken ingången leder genom en vacker trädgård. Man stiger en trappa upp och träffar i tamburen en tjänare, som anmäler den besökande. Från tamburen kommer man genom ett yttre rum till det egentliga musikrummet, Liszts arbetsrum. Ett upprättstående piano, en stor flygel, ett par soffor, bord, länstolar samt ett skrifbord utgöra möblemanget. — På skrifbordet ligga manuskript till nya kompositioner. Trots sin höga ålder komponerar nämligen mästaren ännu flitigt. Han har endast på de 4 sista veckorna skrivit en ny »Rhapsodie hongroise», en ouverture och en del pianosaker. Flygeln lider af en betydlig ostämhet, antagligen på grund af den omilda behandling, som den är utsatt för af så många profana händer; det upprättstående pianot har den blygsamma rolen att fungera som 2:a instrumentet till pianokonsalter etc.

Liszt reser sig från sitt skrifbord och går mig till mötes med en älskvärd vänlighet. Hans figur är ännu rätt imponerande, det ansenliga hufvudet med den stora, hvita manen, så bekant genom fotografierna, blicken som har ett nästan profetiskt uttryck, ja sjelfva de stora vartorna, som på ett högst barockt vis äro strödda rundtomkring i ansigtet — allt bidrager till att bilda en högst karaktéristisk ensemble, som ej så lätt glömmes af den som en gång sett honom. Han frågar vänligt efter flera danskar, som besökt honom och ber mig stanna och höra på hans elever, som snart väntas komma. Det dröjer ej häller länge förr än skaran börjar strömma in. En hvar helsar Liszt med ett »Guten Tag, lieber Meister!» och kysser hans hand, — de mindre högt anskrifne få nöja sig härmed, de mera speciellt omtyckta kyssa också mästarens kind, eller ock kysser han dem på pannan.

Rummet är nu fullt af damer och herrar, och Liszt går muntert pratande upp och ned medan hvar och en söker att få ett ord af honom. Den förhärskande typen hos de manliga eleverna är långt, smalt och blekt ansigte med pince-nez och ett ofantligt konstnärshår, som hänger ett godt stycke nedåt ryggen. Af de unga damerna ha de flesta deremot kortklippt hår och ett nästan manligt utseende. De allra flesta eleverna äro ögonskenligen beherskade af ett starkt begär att genom yttre tecken tillkännagifva huru mycket de äro höjda öfver denna världens konventionella småaktigheter. En bär en rock, som nästan räcker till hällarne, hos en annan har detta plagg en nästan otillständig korthet. En har så snäfvä benkläder, att endast en våghals kan anförtro tyngden af sin lekamen åt det par svaflstickor, som gömmas i dem, — korteligen, allt är satt på sin spets och märkvärdigt nog, herrarna kokettera mer med dessa löjligheter än damerna. Högst modernt är det också att

affektera en anderik distraktion, som låter en ana, att vederbörande egentligen befinner sig i en helt annan värld och endast med möda kan sätta sig i rapport till de på detta syndiga klot lefvande lägre organismerna, och nästan samtliga tillstädesvarande syntes lida af kroniskt Wagner-delirium. Att den äkta, sanna, oförfälskade musikaliska konsten egentligen först begynner med Wagner och att sjelfva Beethoven nästan är att betrakta såsom en signallur, hvilken tillkännagifver den med Wagner inbrytande dagen för den musikaliska världen, det är för större delen af de närvarande en trosdogm. Vid blotta nämmandet af namnet Wagner genombärfvas alla synbarligen af en helig rysning, och spelas här något af Wagner, stiger temperaturen så högt, att det ej skulle förvåna mig om åtskilliga finge hysteriska krampanfall.

På en nykter nordbo gör det ett högst löjligt intryck att se en sådan samling narrar i kroppstorlek, och en stund var jag tvifvelsam, om jag befann mig i ett därhus eller ej.

Småningom klarnade det dock för mig, att affektationen dock kanhända ej var så stor, som den först förekom mig, och att jag helt enkelt befann mig i en profetfabrik, der en del af adepterna ännu ej hunnit öfver förryckthetens stadium.

Emellertid begynner pianospelet. Prestationerna äro af högst olika värde — åtskilliga temmeligen medelmåttiga, andra alldeles förträffliga. En ung dam spelar ett stycke af Chopin mycket klen och hör med ett fänigt leende på Liszts många rättelser utan förmåga att fatta dem, än mindre följa dem. Då hon omsider slutar, säger Liszt: »No-no-ganz gut!» men detta med en min, som tydligt motsäger orden. Denna unga dam, som efter hvad det sades, med denna prestation debuterade för Liszt, kan alltså nu resa hem till den vrå af världen, hvarifrån hon kommit, och berätta att Liszt har sagt henne att hon spelade »ganz gut».

Beträffande det vackra könet är Liszt öfverhufvud mycket svag — med herrarna går det annorlunda till. En herre, som nyligen spelat lika dåligt, som den ofvan nämnda damen, hade uppretat mästaren till den grad, att denne, rytande som ett lejon, jagade honom på dörren.

Ett sant nöje är det att höra en och annan af de manliga eleverna, så t. ex. den endast tjuguårige Alfred Reisenauer, som utom det att han är en kolossal tekniker, besitter en sådan förmåga att läsa från bladet, att hans like mycket sällan påträffas. — En ung man, som för första gången befinner sig hos Liszt, har medfört en af honom sjelf komponerad sonat i manuskript, den han gerna vill spela upp för mästaren. Första delen begynner, ofantligt tam och ordentlig, mera vittnande om god vilja än om förmåga. Då han spelat ungefär en sida, ber Liszt att få höra adagiot. Detta visar sig vara den tommaste tråkighet, man kan tänka sig. Sedan delinquenten spe-

lat ett par rader af detta, ber Liszt om de andra satserna, af hvilka den arme stymparen, som blir mer och mer eländig, likaledes får spela helt obetydligt. Derpå håller Liszt till honom ungefär följande tal: »Unge man! Prinsen af H. som jag känner ganska väl, är liksom Ni musikalisk och komponerar ungefär lika bra som Ni. Detta intresse för musik hos en prins är ju rätt lofvärdt; men kom i håg, att han är prins, det är icke Ni; en vanlig dödlig måste kunna komponera bättre än en prins — adjö!» Snopen går stackarn sin väg. Medan eleverna spela, går Liszt upp och ned på golvet; då och då sätter han sig till flygeln och förespelar eleverna någonting, och dessa små musikföredrag af Liszt äro onekligen det intressantaste af alltsammans.

Att gifva den, som ej haft lyckan att höra Liszt spela i ett af hans lyckliga ögonblick, en idé om hans spel, är en omöjlighet. Jag kan bara säga, att alla andra pianovirtuoser taga sig så märkvärdigt torra och klumpiga ut, då jag i tankarna sammanför dem med Liszt. När denna förunderliga människa spelar, är det nästan som om flygeln försvann, som om personen Liszt ej mera fanns der. Det är som om man nu först fick veta hvilken gudomligt skön konst musiken kan vara. Vid pianot är den 73-årige Franz Liszt ännu en trollkarl; han behöfver blott röra det, så är det öppnadt för en annan och bättre värld. Att han i tekniskt hänseende ännu förmår göra ting, som ingen gör honom efter, låter ju nästan otroligt men är dock sant. Det förunderligaste är dock den ton han kan få fram ur flygeln; man har svårt att tro, det denna ton verkligen kommer från ett piano. På samma instrument har man omedelbart förut hört alldeles utmärkta pianister spela och dock är det nu, som om det är en helt annan ton.

Har man i en lycklig stund hört Liszt spela, så kan man förstå den tillbedjan han varit och ännu är föremål för. När Liszt spelar, står man inför en uppenbarhet. Att han under dessa timmar utöfvar en stor, lyftande och befruktande inflytelse på den krets af beundrande elever, som omgifva honom, kan ej betvivlas. Om den inflytelse han såsom komponist (jag tänker här icke på Liszts briljanta pianosaker) och som Wagnerriktningens geniale språkförare utöfvar på unga och ännu ej stadgade sinnen, är just så gagnelig, torde måhända vara tvifvelaktigt. De unga komponister, som utan tecken till en Wagners eller Liszts imponerande öfverlägsenhet och geni, försöka sig i denna riktning, nå sällan längre än till att öfverdrifva mästarens fel, hvilket alls icke är svårt, och de äro ofta besmittade med en krass ensidighet i musikaliska åsichter, hvilken de sjelfva anse för öfverlägsenhet, men som väl snarare torde vara inskränkt.

Efter att hafva hört på åtskilliga pianoprestationer i ett par timmar, afskedar Liszt hela skaran. Handkyssningarna upprepas och till slut äro mästa-

ren och jag ensamma kvar på valplatsen. Han är mycket upplifvad och hans tal fullt af bons mots och qvickheter. Somliga af de manliga eleverna profeterar han en stor framtid, och han har just begynt att tala om fru Sofie Menter, om hvilken han med största erkännande upprepade gånger säger: »Sie schlägt Alles», då tje-naren anmäler fyra herrar. Och se! in träder den Lutteman'ska sångkvartetten med en vördsam anhållan om att få sjunga ett par sånger för mästaren, hvilket med stor älskvardhet beviljas. — Liszt fägnar sig synbarligen öfver den förträffliga nyanseringen, en sång af Lindblad begär han till och med da capo och frågar efter flera sånger af samme komponist, som han väl känner till. Det tyckes verkligen som om Liszt kände all musik som finnes. Efter att han bjudit sängarne ett glas vin taga dessa farväl, och litet derefter säger också jag farväl åt mästaren. I trappan möter jag en italiensk violinist och en fransk harpspelare, som vilja anmäla sig till audiens, och jag går bort, uppfylld af förvåning öfver att den gamle mästaren med oförsläppt intresse kan mottaga en sådan mängd besökande. Det har blifvit qväll och jag går in i en offentlig trädgård der en ypperlig militär-orkester musicerar. Hvad spelas der? En Rhapsodie af Liszt, ett stycke af Wagner med den öfvermåttan äckliga titeln »Sol-dens Liebestod» och Liszts Faustvals-fantasi. Trots den verkligt förträffliga instrumentationen taga sig Liszts kompositioner ej på långt när så bra ut i denna bearbetning som för piano. På hemvägen hör jag vidare från ett öppet fönster toner af Liszts H moll-sonat.

Öfver hela Weimar svärfvar Liszts ande!
(Ur »Musikbladet.»)

Från konsertsalen.

Teresina Tua har kommit och farit. Sammanlagdt sex eller sjutusen åhörare hafva bevitnat ovationer, som eljest kommit blott de förnämsta här uppträdande artister till del. Oaktadt sin ungdom efterlemnar hon minnet af en utpräglad konstnärsindividualitet. Hennes spel är ytterst lifligt, utan att öfvergå till sjelfsväld, fraserings och nyanserings mönstergiltiga, mera tyckes det af instinkt än på grund af dressyr, trots det hon äger en solid skola, hvarom hennes säkerhet och renheten i de svåraste grepp och passager intyga. Mästarinna inom en viss repertoire — Bériot, Ernst, Vieuxtemps, Sarasate m. fl. — är hon äfven inom den mera storslagna musiklitteraturen, om ännu ej fullvuxen, dock alltid intressant genom genialiska detaljer. Alla själens strängar förmår hon anslå, med undantag af att ordet patetico i superlativus lätt-förklarligt ännu icke finnes i den unga flickans ordbok. Energi saknas ingalunda, derom vittnade föredraget af finalen i Max Bruchs konsert. Andantesatsen i Mendelssohns återgafs med glödande känsla och artisten tycktes här understun-

dom liksof framväxa ur orkestern, ty det i denna sats mellan solisten och orkestern fördelade ackompagnemanget — tremolo — gick nu omärkligt öfver från ena parten till den andra, då man eljest ofta får höra huruledes de så att säga slitas om detsamma. — Men om Tua är så mycket skrifvet i den dagliga pressen att allt vidare ordande här är öfverflödigt.

Pianisten Carl Pohlig framstod mest till sin fördel uti Webers concertstück, Liszts fantasi öfver Sommarnattsdrömmen, Gluck-Brahms' gavott m. m., hvaremot han icke skänkte nog poesi åt Don Juans-fantasien eller nog grace åt Rubinsteins valse caprice. Såsom ackompanjatör var han alltid förträfflig. Öfriga bidrag vid Tuakonserterna gäfvos af åtskilliga lyriska scenens artister samt af hofkapellet, hvilket medelt Melusinauverturen tog afsked utaf konstnärinnan, antagligen i likhet med mången tillönskande henne äfven ett välkommen åter.

* * *

Hr Andreas Halléns konsert var en betydande och välförtjent framgång för honom sjelf samt länder de deltagande till stor heder. Att bredvid vår musikförening bilda en till god del af andra ledamöter bestående kör, att redan hafva denna kör så pass väl i handen, som nu var fallet, visar energi och anföraretalang och har hr Hallén härmed gjort sig väl förtjent om republiken. Ty under det musikföreningen sysslar med inöfvandet af större körverk, är god tid och tillfälle att framföra en del mindre sådana. Tre af hr Halléns egna, förut här ej hörda kompositioner kommo utom annat till utförande: Das Aehrenfeid, fruntimmerskör med piano, en munter och luftig sång, som gick särdeles väl och måste omtagas, rapsodien Vineta, hvars förra afdelning, motett för mansröster, var något långträdig, men hvars senare del (för blandad kör) synnerligen mot slutet egde flera vackra och poetiskt tänkta partier, samt konsertens slutnummer, en lyckad serenad för kör á capella.

Utom detta sjöngos Normans strålande vackra Det guddomlige Lys, deri körens nyansering var utmärkt, två intagande visor för kör af Schumann och en lika anspråkslös som treflig dansvisa för blandad kör med piano, komponerad af John Jacobsson; samtliga dessa stycken hördes med nöje och Normans kör begärdes ånyo. Berwalds Estrellaqvartett gick deremot nästan spårlöst förbi och torde väl vara för svår för amatörer, hvilka icke äro dess mera hemmastadda i italiensk operamusik, ty i sådan stil är detta eljest effektfulla nummer hållet.

Visade det sig vara för mycket vågadt att anförtra nämnda ensemble åt amatörer, så tycktes det å andra sidan onödigt att för återgifvandet af några visor ur Södermans Per Gynt och Kjerulfs Sommersang, tillkalla en operasångare, hr Forstén, isynnerhet som dennes sångsätt icke väl lämpar sig för dylika visor, der fast och säker tonansats jämte okonstladt föredrag

äro mera än eljest af nöden. Bland korigerna fanns kanske nog en och annan, som på tillfredsställande sätt kunnat återgifva dessa stycken och åhöraren gör vid dylika tillfällen gerna bekantkap med nya röster, om de än icke äro så skolade som operasångarens, dervid gerna nedstämmande sina anspråk. — I återgifvandet af tre visor af Hallström inlade fröken Gurli Gelhaar rätt mycken smak och känsla, synnerligen i de två senare.

T. L.

Från in- och utlandet.

Hr O. Lejdström har af k. m:t tilldelats ett rescunderstöd af 600 kronor, för att i utlandet utbilda sig som sångare.

Ett nytt sångsällskap, räknande ett sjutiototal damer och herrar bildades d. 8 i Göteborg. Till sin sånganförare valde sällskapet dr Karl Valentin, hvilken efter slutade musikaliska studier i Leipzig nyligen hemkommit och bosatt sig derstädes.

Medaljen »*Literis et artibus*» har för långvarig och trogen tjänst tilldelats musikläraren och organisten Rosén i Malmö.

Philochoros, den bland Upsalastudenterna bildade föreningen för dans, musik och dramatik, har enligt Upsala-Posten beslutit i tryck utgifva sin musik. Arbetet skall utgifvas i fyra afdelningar: Visor, danslekar, danser och folkpolskor. Instrumenteringen göres af flere utaf föreningens medlemmar, bland hvilka finnas åtskilliga begåfvade musiciamatörer.

En kyrkokör har under hösten bildats i Bollnäs i Helsingland. Den består af ett tretiototal herrar och fruntimmer och ledes af föreståndaren för högre folkskolan, pastor G. Jonsson. Kören skall i kyrkan uppföra kyrkliga kantater och rytmiska koraler, i synnerhet å alla högtidsdagar, men äfven allt emellanåt om söndagarne.

Karin Pyk är namnet på en ung sångerska, som biträde på Tua-konserten å Stora teatern i Göteborg. Fröken Pyk — kusins dotter till Louise Pyk — lät höra en ren och klangfull sopranstämma med mycken lätthet för koloratur. Fröken Pyk, hvilken ett och ett halft år varit elev af Frits Arlberg, utbildas nu af fröken Elfrida Andrée, som vid konserten på ett utmärkt sätt ackompanjerade sin elev.

Teresina Tuas konsert i Kristiania bevestades af omkring 2,000 personer.

Christina Nilsson gaf den 26 Nov. sin sista konsert för året i Albert Hall, biträdd af Minnie Hauk samt M:me Tremelli.

Upsala den 4 dec.

Den stora adventkonserten sista nov. företedde ett mer än vanligt intressant och omväxlande program. Konserten inleddes af hr Melanders talangfulla orgelspel, som särdeles i »*Prière*» af Guilmant rörde en härstädes förut ofta beundrad smidighet och elegans. Akademiska kapellet lät höra Rubinsteins Sferenmusik med dess förtjusande finskiftande modulation och ett ståtligt largo af gamle fader Haydn, som alltid har svårt att låta bli att skämta på sitt kända, älskvärda sätt. Allt detta utfördt af stråkorkestern på ett sätt, som med hänsyn till de ej obetydliga svårigheterna, måste sägas vara ganska tillfredsställande. Ett par oratoriearior, föredragna af frk. Janson, erbjöd vår publik det ganska sällsynta fallet att höra en stämma, som fyller den väldiga lokalen. Frk. A. J. synes ha alla förutsättningar att med tiden blifva en kyrkosångerska af verklig rang. Här gjorde hon det bästa intryck genom sina rika röstmedel och sin redan ganska konstnärliga sång. — Filharmoniska sällskapet gaf diverse körer af äldre datum, deribland Palestrinas varma och liffulla Gloria in excelsis, samt ett par modernare af Gounod och J. A. Josephson. Sällskapet pröfvade äfven denna gång på den gamla effekten att sjunga bakom den rikt upplysta altarprydnaden med dess strålande sjustjerna. Det var Mendelsohns 22 psalm, som på detta vis gjorde ett rätt sällsamt intryck. Slutnumret gick ej så bra. Det var en af hr Arlberg i fjol komponerad Lutherskantat, ett ganska godt arbete, ehuru ej fritt från plattheter, som t. ex. det kuriösa förspelet till lofsången, eller smaklösheter, dit jag för min del skulle vilja räkna hela ackompanjementets affattning, som står på vippen att halka ner i den oändliga melodiens guldlösa schakter.

Nästa konsert gafs af signora Tua, som antagligen aldrig spelat inför annat än animerade åhörare. Så ock naturligtvis här. Det fans dock personer till den grad feberfria att de påstodo signoran spelade lika mycket med sitt täcka ansigte som med sin goda violinstråke. Och de ville också göra troligt, dessa aristarker, att »med en så mager ton, en så ojemn teknik och ett så manieradt föredrag(?)» kunde man ej göra lycka utan »dessa ögon, glittrande af behag och skälmeri» etc. etc. Må vara! I midten ligger ju sanningen(?). Med alla företräden torde signoran vara att betrakta som en elev(?), ehuru ej en vanlig sådan. Hon lär vara flitig, intresserad, energisk och dermed redan kommer man långt. Men än bättre — gnistan, konstnärsgnistan framlyser så klart och vackert i den unga möns prestationer, äfven der hennes spel icke är felfritt och formfulländadt. Och dermed har ju Teresina Tua allt. Vore hon än led som sjelfva fasans madam, skulle hon ändock lägga en verld för sina fötter, utbildad till mogen konstnärinna, eller skulle hon kanske ej? Som sagdt, de finnas, som tvifla. Men det är många

fler, som äro genombetagna. Och efter de hviskande pianissimotonerna i Chopins Nocturn och efter de pikanta bravurpassagera af Sarasate, beledsagadt af signorans oemotståndliga småleende, efter den betan tror jag de närvarande studenterna förstodo sina kamrater — i Salamanca(?). Men man härmade dem ej. Här är ej de vintygda drufvornas, de blixtrande dolkarnes, det lättörda eld blodets hemland, det förklarliga der skulle vara det parodiska här. Det är det man insett.*

Hr Hedenblad har då detta läses gifvi trenne populära symfonikonsalter, som nu annonseras. Detta tyckes vara en sista ansträngning att förmå en motsträfvig publik att åhöra verkligt god och gedigen musik.

Företaget är förtjenstfullt. Mätte det blott lyckas bättre än de föregående!

Aucun.

Paris. Rossinis »*Barberaren i Sevilla*» gifves nu på två scener härstädes samtidigt. På Opera Comique vinner M:lle Mézeray alltmåra framgång, sedan hon i Rosinas rol aflöste den olyckliga Van Zandt, och på italienska operan firar M:me Marcella Sembrich stora triumfer i samma rol. — Marie Van Zandt har redan begifvit sig till Petersburg.

Charles Lecocq, operettkomponisten, kommer att göra sitt inträde på Opera Comique. Direktör Carvalho har gifvit honom i uppdrag att sätta musik till ett på Vaudeville-teatern gifvet stycke af herrar Albert Millaud och Gaston Jolivet, hvilket har till titel »*Plautus*». Denna komiska tvåaktsopera af Lecocq torde blifva en af de intressantaste nyheterna för säsongen 1884—85.

I Paris talas mycket om affären Judic—Schürmann. Judic nekade, som man vet att sjunga i Barcelona på grund af sjukdom och reste hem. Impressarion Schürmann, som reste till Barcelona för att göra upp saken med teaterdirektionen, blef kastad i fängelse och fick under fyra dagar sällskapa med ett par falskmyntare i en kall och smutsig fängelsehåla, der en förfärligt usel kost bestods honom. För att komma lös måste han betala 20,000 francs och får sig ändå en långvarig process på halsen. Judic, som gjort sig så dödssjuk, som sjelfva Sarah Bernhardt, har emellertid rest till Amerika för att samla dollars och sedan — så bedyrar hon — sluta sin konstnärsbana.

»*Opera populaire*», hvars direktör, Granier, måst göra bankrutt, skall åter öppnas under titel »*Opera moderne*» af herr Aimé Gros, som i Lyon visat sig såsom duglig teaterchef.

Hannover. Dräskes opera »*Gudrun*», som gifves å hofteatern, synes vinna mer och mer bifall att döma efter de lifliga applåderna och framropningarna.

*Hela denna passus om Tua måste Red. förklara sig platt icke begripa, och om vi låta den stå för korrespondentens räkning, sker det endast som ett kuriosum. Frågetecknen äro våra.

Red.

London. Royal Italian opera, som oaktadt Pattis dragningskraft gick öfver ända, torde lemna sina fordringsägare sex à åtta procent; på dess fortsättning är ej att tänka och Coventgardens öde är ännu ej bestämdt. Deremot kommer Mapleson att den 10 juni nästa år öppna en operasäsong på gamla Drury Lane-teatern med sitt garde bestående af Patti, Nilsson, Trebelli, Minnie Hauk, Nevada och den nu så eftersökte tenoren Tamagno.

— Wagners »Parsifal» gafs d. 10 nov. i konsertform på Albert Hall under Mr Barnbys anförande och mottogs med stort bifall. Körnummerna, särskildt blomsterflickornas, samt första och tredje finalen slogo särdeles an. Solisterna voro fräul. Malten (Kundry) och hrr Gudehus, Scaria och Schuegraf.

Turin. Donizettis »Poliuto» har gifvits å teatro regio med Tamagno i titelrolen. Den berömda tenoren, som ej på länge varit här i sin födelsestad, firade en lysande triumf. — I den stora utställningssalen spelar en orkester från Rom, som under stort bifall låter höra en symfonisk ouverture »La morte di Giulio Cesare» af Stanislas Falchi.

Genève har satt sin ära uti att ega en förträfflig opera och skyr ej ansträngningar för att hålla den uppe. På penningar är man ej njugg. Staden betalar i år ett bidrag af 180,000 fres och ett sällskap af konstväänner dessutom 65,000 fres. Man betalar också sångargage om 30,000 fres och derutöfver.

I Braunschweig har man efter hertigens död varit orolig för hofteaterns öde, hvilken hade af hertigen ett understöd, uppgående till 63,000 thaler. Teaterns framtid är dock nu betryggad, sedan man funnit att civillistan var beräknad med afseende på denna subvention.

Berlin. På kgl. operan kan man fira tre intressanta jubileer. »Friskytten» har nämligen hittills gifvits 499 gånger, »Profeten» 199 och »Jessonda» 99 gånger.

Newyork. Den tyska operasäsongen under Damroschs ledning skulle börja d. 17 nov. och till en början utgöra 38 föreställningar å Metropolitan-operan. »Tannhäuser» med herr Schott i titelrolen skulle öppna säsongen.

Oaktadt två operatestrar gjorde finansiellt fiasko förra året, kommer dock Newyork nu att ha 3 stående operor denna vinter: Metropolitan opera House, Academy of Music och Star-teatern.

Den äldste musikern, kapellmästaren Helf i Bad Elster, firade d. 1 nov. sin 101:a födelsedag. Den gamle f. d. cymbalvirtuosen har ännu goda själs- och kroppskrafter i behåll.

Signor Brignoli, på sin tid berömd sångare vid Her Majestets teater i London, har affidit i Newyork. Han medverkade för 25 år sedan vid Adelina Pattis första debut derstädes.

Frankfurt. Det nya teateraktiesällskapets finansår gick till ända d. 1 nov. Innevarande år har i likhet med det förra visat sig ganska lyckligt. Af stadens utlofvade subventionsmedel, 80,000 mark, har endast hälften tagits i anspråk. Deremot har teatersällskapet lemnat till stadskassan i år en summa af nära 96,000 mark i biljettskatt. Vidare har sällskapet anskaffat nya dekorationer, kostymer m. m. för 50,000 mark, hvilka saker enligt kontraktet tillfalla staden, hvadan stadskassan i stället synes ha subventionerat staden med omkr. hundratusen mark.

Dresden har för denna säsong haft blott en enda kammarmusiksoaré, gifven af herr Lauterbach, Grützmacher, Hüllweg och Göring d. 14 nov. På denna förekom en nyhet: kvartett i C moll af F. Dräseke, ett verk som berömmes både såsom i och för sig intressant och äfven njutningsrikt för den stora musikpubliken.

Stettin. Den 23 nov. utbröt eld i Thalia-teaterns restaurationslokal kl. 3 på morgonen. Inom en quart stod hela huset i brand, och innevärdarne hunno jemt och nätt rädda sig. Teatern var ej försäkrad, endast mobilierna. Direktören och konstnärerna förlora rätt anseende, då ingenting af kostymer m. m. kunde räddas. Man anser elden vara anlagd, emedan en af sångerskorna en natt bemärkt en person, som ville anlägga mordbrand men som blef bortskrämd.

Carlsruhe. Fräulein Bianca Bianchi firar stora triumfer härstädes på operan för sin glänsande körstursång. Hon öppnade sitt gästspel som Amina inför fullsatt salong trots fördubblade biljettpriser.

Sångerskan Marie van Zandt, hvilken, såsom man vet, påstår att hon inte varit rusig såsom Rosina utan att publiken på sin höjd tittat för djupt i operaglasat, samtalade om den pikanta episoden på Opéra Comique med sin kollega, den vackra mad. Heilbronn. »Vet ni», sade mad. Heilbronn, »ni skulle ha förhållit er kloka, och låtsat falla i vanmakt, då hade ingenting hänt.» — »Ja», svarade van Zandt icke utan naiv uppriktighet, »jag har ännu så liten öfning i sådana saker.»

En vandrande melodi. Temat till Franz Schuberts »Sehnsuchtswalzer» är efter B. Kothes forskningar tagen från gradualen i Joseph Haydns »Tollite portas». Detsamma finner man upprepadt i första satsen af Beethovens op. 7, i hans romans op. 40, i »Donas» uti J. Schnabels F-moll-messa, i Spontinis ouverture till »Vestalen», i Mendelssohns kvartett op. 12, i tenorarien i Rombergs »Glocke» och i otaliga sånger. Detta kan man sannerligen kalla en fruktsam tanke, som duger för kyrkan, konsertsalen, salongen och kammaren, för piano, viol, orkester, sopran och tenor.

Dödsfall.

Frezzolini, Erminie, berömd sångerska f. 1818, † $\frac{5}{11}$ i Paris. Hon firade sina största triumfer i Florens, London, Paris och Wien. Efter att hafva varit förlovad med Otto Nicolai blef hon sedan gift med tenoren Pozzi.

Grahl, Carl Gottfried, f. d. Musikdirektör vid Södermanlands regemente, f. 1802 i Tyskland, † i Nyköping d. 17 nov. Grahl hitkom 1822 på C. M. v. Webers rekommendation och tjänstgjorde först i hofkapellet samt vid 2:a lifgardets musikkår. Han har komponerat ett bataljstycke »Slaget vid Lützen» m. m.

Obs!

Vördsammast anhålles, att prenumeration å Svensk Musiktidning för nästa år måtte verkställas före nästk. 1 Januari och helst i Stockholm hos tidningens expedition, i landsorten å postkontoren; äfven hos hrr bok- och musikhandlare. Pris och plan blifva oförändrade. Tidningens hittills ansvarige redaktör, A. Lindgren, frånträder med nästa års början redaktörsbefattningen, men kommer fortfarande att vara medarbetare i tidningen, och redaktörskapet öfvertages af tidningens nuvarande medutgivare Frans Huss.

Redaktionen af Svensk Musiktidning hoppas, att den fortfarande skall få åtnjuta den musikaliska allmänhetens förtroende och uppmuntran, yttrande sig i förnyad och ökad prenumeration för nästa år, — ett vilkor för tidningens fortvaro. Med detta nummer följer till våra helårsprenumeranter det utlofvade premiehäftet af prisbelönt pianomusik.

För mig är tonkonsten en mycket allvarsam sak. Jag anser det för otillåtet att komponera en text, af hvilken jag icke helt och hållet genomtränges. Det är mig i så fall till mods, som om jag skulle tvingas att säga en osanning; ty noterna utveckla likväl en lika bestämd mening som orden, — ja kanske en ännu mera bestämd.

MENDELSSOHN.

Verlden är musik; men vi stå midt i stycket, höra blott enskilda toner, och dissonanser sönderslita vårt öra. Dissonansen, enskildt anslagen, är vidrig. Hör den i sammanhang: — du märker den ej mer.

GEIJER.

I ABR. LUNDQUISTS

K. HOF-MUSIKHANDEL,
Malmorgsgatan 8.

Alla till JULEN utkommande

MUSIKALIER,

In- och Utländska. Alla godtköpsupplagor, Praktupplagor,
särvt häftade som elegant inbundna.

$\frac{1}{1}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ Violiner, Guitarrer, Flöjter, Okarinas
m. fl. Musikinstrumenter i stort lager.

Italienska och Tyska Strängar,
nyss inkomne.

Notportföljer och Notväskor m. m. i

Abr. Lundquists K. Hof-Musikhandel,
Malmorgsgatan 8.

I Huss & Beers Musikhandel,

Gustaf Adolfs torg N:o 8,

har i dag utkommit:

PORTRÄTTBYSTER

i elfenbenmassa eller gips af

*Bach, Beethoven, Chopin, Gluck, Haydn, Händel, Liszt, Mendelssohn, Meyer-
beer, Mozart, Schubert, Schumann, Wagner och von Weber.*

Flere storlekar från Kr. 5: 50—50.

Consoler à Kr. 2: 25, Socklar à 2 & 3: 50.

Eleganta, välgjorda och billiga

Notskåp,

à Kr. 55—120.

Nothyllor,

à Kr. 25 och 40

och

Notställare

(enkla och dubbla).

Ordres från landsorten expedieras pr omgående.

HUSS & BEERS MUSIKHANDEL,

Gustaf Adolfs torg N:o 8.

Rekommenderar sitt till instundande jul särdeles rikhaltiga lager af

In- och Utländska

Musik-Nyheter

hvaribland ett stort urval

Musikalier i praktband

passande till

JULGÅFVOR.

Passande Julklapp!

Svensk Musiktidning

1884

elegant inbunden, åtföljd af värdefullt
häfte prisbelönt pianomusik.

Pris 8 kronor.

Säljes i Huss & Beers Musikhandel,
der äfven lösa permar till tidningen
få köpas till 2 kronor.

På samma ställe säljas äfven

PRESENTKORT

å

Svensk Musiktidning 1885.

Pris 6 kronor.

Fritz Arlberg,

Sånglärare.

Hovedvagtsgade 8. Köpenhamn K.

I Pianospelning

meddelar undertecknad god teknisk-musikalisk
undervisning till moderat pris. Adr.: **Målare-
gatan 6, n. b.** (Rosenska huset). Anmälning
kl. 2—3 e. m.

Frans Huss.

Isabella Beckman

(élève af prof. St. Yves Bax i Paris)

meddelar undervisning i **Sång.**

Anmälningstid dagl. kl. 10—12.

35 Sibyllegatan, 2 tr.

Undertecknad gifver från och med den 15:de
dennes fortfarande undervisning i **sång** och
plastik samt **rolers instudering**. Mot-
tagningstimma för närmare öfverenskommelse,
alla dagar från kl. 11 till 12 f. m.

Sturegatan N:o 24.

Oktober 10, 1884.

Signe Hebbe.

INNEHÅLL: Sigfried Salomon, med porträtt.

— Parisoperans direktörer. — Mera om qvintförbudet.

— Följetong: Ett besök hos Liszt. — Från konsertsal-

len. — Från in- och utlandet. — Dödsfall. — Obs. —

Annonser.

Med detta nummer följer prispremie, 7
melodiska tonstycken af C. W. Rendahl.